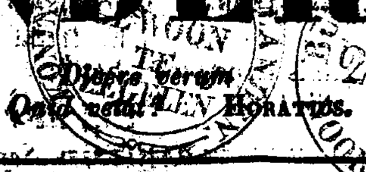
NOORD-BRABANDER.

Dicere verum
Quid vetat? HORATIUS.

NOMMER 108 'S BOSCH. DONDERDAG, 8 SEPTEMBER 1831.

Syrie.

DAMAS, 7 *July.*

(*Uittreksel uit eenen partikulieren brief.*)

De *cholera morbus* en de pest hebben in Persie en te Bagdad groote verwoestingen aangerigt. In deze laatste stad zijn meer dan twaalf duizend huizen gesloten, daar de pest derzelver bewoners heeft weggerukt. Behalve dat hebben twee overstromingen van den Tiger alle huizen vernield, welke zich op deszelfs oever bevonden; zelfs zijn de bolwerken der stad gedeeltelijk medegenomen. Tot overmaat van rampen valt *Aly*, pacha van Alep, op bevel van de Porte *Daoud*, pacha van Bagdad, aan. Indien deze laatste wederstand bied, zal de oorlog vernielen, hetgeen het water en de pest gespaard hebben. De courrier der karavaan van Mecca is heden aangekomen: hij is vier of vijf dagen vooruit; hij meldt dat drievierde gedeelte der pelgrims, gedurende de drie dagen, dat zij te Mecca zijn gebleven, gestorven zijn. De pacha, dit ziende, heeft de karavaan, welke tien dagen in de heilige stad moest blijven, oogenblikkelijk wederom doen vertrekken. De ziekte heeft de pelgrims op hunnen weg vervolgd. Toen zij ontmoet werden door de djerdi, een escorte, hetwelk de pacha van Acre hun zond met ververschingen, hebben zij aan dezelve de ziekte medegedeeld en binnen weinige dagen is meer dan de helft van dat escorte omgekomen. Bij het vertrek van den courrier, had de sterfte sedert drie of vier dagen opgehouden. Die overblijfselen van de karavaan, zullen binnen vijf of zes dagen alhier aankomen. Het is reeds sedert twee maanden, dat de pest dagelijks eenige personen doodt. Die ramp is van de kust van Acre en Bayrout tot ons gekomen. God weet wat ons te wachten staat, indien de *cholera* onze volkrijke stad genaakt.

Polen.

VAN DE GRENZEN, *den* 16 *augustus.*

De fransche ambassadeur te St. Petersburg heeft, volgens de uitdrukkelijkste bevelen van zijn gouvernement, aan het russische kabinet voorgesteld, welk gevaar Europa bedreigde, indien de gematigdheid van den Keizer, op het nabijzijnde einde van den bloedigen strijd van Polen, in verval geraakte, omdat het voor de onderscheidene gouvernementen onmogelijk zoude worden de verlangens der volken te wederstaan. Het schijnt dat die voorstellen eenige uitwerking hebben gehad, en dat men hopen mag dat, zelfs in het voor Polen ongunstigste geval, hunne onafhankelijkheid op eene min verleende wijze dan te voren, zal verzekerd zijn.

Het schijnt dat Engeland zich ook voor hen heeft in de bres gesteld, en dat lord *Palmerston* eene nota heeft doen overgeven, in welke alle onderhandelingen van het jaar 1814, welke de onschendbaarheid van de regten der Polen als grondbeginsel daarstellen, worden gerecapituleerd. Men voegt er bij dat Polen, destijds geconstitueerd zijnde door de bemiddeling van alle Mogendheden, deze acte niet zou hebben kunnen veranderd worden als door den wil van alle contractanten, en dat men, bij gevolg, in geen geval, dit land als een veroverd land kon beschouwen. Men brengt in dezelve ook alle grieven van de Polen te berde. Deze nota heeft te St. Petersburg eenen levendigen indruk gemaakt, en alle diplomaten denken, dat men onderhandelen moet ten voordeele van dat koningrijk, zoo als men zulks voor Belgie gedaan heeft.

(*Gazette d'Augsburg.*)

Van den 27.

Den 24 dezer is er eene afdeeling russische troepen te Kalisch gekomen. Deze troepen stonden onder den generaal *Creutz* in Litthauen, doch werden bij den overtogt over de Weichsel afgezonderd, om het corps van den generaal *Gerstenzweig* af te lossen, hetwelk zich naar het district van Zenstochau begeven moet, om ook dese streek te zuiveren van de poolsche militairen, die misschien derwaarts verstrooid zijn, en de ambtenaren en kassen, welke zich aldaar bevinden, naar hunne plaatsen te doen terugkeeren. De Russen hebben op geene plaats ambtenaren gevonden, en het valt hun derhalve moeijelijk, om de zaken des bestuurs op den vorigen voet te herstellen.

Van de russische hoofd-armée heeft men verder geene tijding, als dat de russische voorposten slechts ½ mijl van Warschau staan. Dat van de russische zijde noch geen slag is geleverd, wordt daaraan toegeschreven, dat de veldmaarschalk den afloop der oneenigheden, thans in het poolsche leger en te Warschau zelve heerschende, wil afwachten; daar misschien ten gevolge daarvan de gansche poolsche zaak zonder verder bloedvergieten zou kunnen eindigen. Tot een bombardement van Warschau zou men alleen in de hoogste noodzakelijkheid overgaan, vermits de veldmaarschalk deze stad noch bij wege van onderhandeling denkt te bekomen.

Oostenrijk.

WEENEN, 22 *augustus.*

De vereenigde courant van Ofen en Pesth, deelt in haar nummer van den 18 dezer, de volgende bijzonderheden mede: Sedert den 13 junij, waarop de besmetting der *cholera* zich het eerst in Hongarijen openbaarde, heeft zich de ziekte in vijfhonderd twee en dertig plaatsen uitbreid; 35,342 personen zijn er door aangetast, 6,078 zijn genezen, 16,887 bezweken en 12,377 nog ziek.

Te Lemberg, in Gallicien, waren tot op den 12 augustus 4,922 zieken, 2,256 zijn genezen en 2,584 bezweken. Van den 9 tot den 12 augustus, heeft de *cholera* zich op honderd zeven en dertig plaatsen in Gallicien geopenbaard.

Er zijn sedert eenige dagen vele toevallen van ziekte te Weenen geweest, die ongerustheid ingeboezemd en tot verontrustende geruchten aanleiding gegeven hebben. Hetgeen inzonderheid de aandacht opgewekt heeft is de dood van *F. Stoukl*, bediende in een hospitaal en de ziekte van *Anna Fasel*. Maar de eerste heeft zich door zijn slechte bestuur de ziekte op den hals gehaald en is gestorven, omdat hij de geneesmiddelen verzuimd heeft; de tweede is ziek aan eenen rooden loop en niet aan de *cholera*; de geneesheeren hopen intusschen haar te genezen. Wij melden het publiek deze geruststellende tijdingen nopens den militairen staat der hoofdstad; de woningen van de bovengemelde personen, welke, om alle gemeenschap te beletten, gesloten zijn geweest, zijn op nieuw geopend.

(*Observateur autricien.*)

Pruissen.

BERLIJN 1 *September.*

Volgens een berigt uit Kalisch, van den 26 augustus, hetwelk de *Silezische Courant* mededeelt, zou Warschau drie dagen achtereen opgeëischt worden. Indien daaraan geen gehoor verleend werd, zou de stad met al het geschut beschoten worden, tot dat zij zich overgaf.

Daar er geen post meer uit Warschau aankomt, is er sedert eenigen tijd niets met zekerheid bekend geworden van hetgeen aldaar gebeurt. Zoo veel weet men, dat de leden der nationale regering hun ambt nedergelegd hebben. De generaal *Krukowiecki* staat, met dictatoriale magt, aan het hoofd der regering.

Engeland.

LONDEN, 2 *september.*

Dingsdag avond is de fransche generaal *Baudrand* hier van Parijs aangekomen met eene bijzondere boodschap voor het engelsch gouvernement. Den volgenden dag heeft hij op het bureau van buitenlandsche zaken eene bijeenkomst met den burggraaf *Palmerston* gehad.

Gisteren namiddag is er weder eene conferentie der ministers van de vijf groote Mogendheden gehouden, die ongeveer drie uren heeft geduurd.

— Twee der oorlogschepen, die, eenige dagen geleden, in Duins lagen, zijn met de troepen, die zij in Deal aan boord genomen hadden, naar Plymouth gezeild; hunne verdere bestemming schijnt nog onbekend.

— Het krooningsfeest van den Koning en de Koningin zal den 8 dezer plaats hebben. De onkosten daarvan zullen, naar men berekent, niet meer dan 50,000 ponden sterling bedragen.

Van den 4.

Men heeft bepaald, dat, zoo de hervormings-wet nog vóór het krooningsfeest in het comité van het huis der gemeenten afgehandeld zijn mogt, den 13 dezer het rapport deswege uitgebragt zal worden.

— Eergisteren avond heeft sir *R. Vyvyan* in het huis der gemeenten aan lord *Althorp*, bij afwezigheid van lord *Palmerston*, gevraagd, of de protocollen, in de couranten vermeld, echt waren? of de wapenstilstand, waarvan in een dezer stukken gesproken werd, door Holland of Belgie, of door beide was erkend? of de fransche regering de verzekering herhaald

had, dat hare krijgsbenden uit Belgie zouden terugtrekken, en of op de volvoering dier verzekering zou aangedrongen worden, bijaldien Holland tot den wapenstilstand zou toegetreden zijn? Op alle die vragen heeft de minister alleen geantwoord, dat hij kennis droeg van het bestaan der gemelde protocollen.

Frankrijk.

PARIJS, 1 *September*.

De *Moniteur* zegt heden, dat de belgische zaken spoedig zullen geschikt worden tot volkomen genoegen der Mogendheden, die zich het lot van dat land het meest aangetrokken hebben.

— Brieven uit Weenen van den 22, per estafette te Augsburg aangekomen, melden dat de zaken van Polen geschikt zijn. Op deze tijdingen zijn de fondsen op de beurs van Weenen veel williger geweest. De actien, welke op 915 stonden, zijn tot 925 gerezen.

— De *cholera-morbus* maakt spoedige vorderingen; Weenen is er door besmet, zij is aan de poorten van Berlijn, men beweert zelfs dat zij tot Munich is doorgedrongen. Zij zal weldra naar Duitschland en Pruissen zijn overgeslagen, waar zoo vele troepen bijeen verzameld zijn, om insgelijks onze grenzen, die ook door soldaten bezet zijn, te bereiken.

Van den 2.

Volgens berigten uit Rio Janeiro is de rust aldaar niet meer gestoord geworden; men verwacht echter eenige wijzigingen in de regering, en spreekt van eene verandering van ministerie.

— De generaal *Baudrand* wordt heden te Parijs terug verwacht en moet het antwoord der conferentie op de memorie van Koning *Leopold*, waarbij de noodzakelijkheid betoogd wordt om een gedeelte onzer troepen op het belgische grondgebied te houden, overbrengen.

— Het nieuwe gouvernement van Brazilie heeft bij het hof van Frankrijk benoemd tot buitengewonen gezant en minister plenipotentiaris den heer *da Rocha*, bekend door de vervolgingen en de ballingschap, welke hij bij de ontbinding der wetgevende vergadering van Brazilie ondergaan moest; hij is alhier aangekomen.

— Uit Bordeaux wordt gemeld:

« Wij vernemen uit Madrid, langst eenen buitengewonen weg:

» In antwoord op de door ons gouvernement gevraagde uitleggingen heeft het engelsch kabinet aan den heer *Zea Bermudez*, onzen gevolmagtigden te Londen verklaard, dat Groot-Brittanje ten aanzien van de geschillen tusschen de prinsen van het huis van Bragance, hetzelfde gedrag zou houden, als dat hetwelk het ten aanzien van de spaansche kolonien gehouden heeft, dat is te zeggen, dat het alle interventie zou afweren, van welke zijde en onder welk voorwendsel dezelve ook mogt komen; het schijnt, dat Frankrijk het hieromtrent met Engeland eens is.

Belgie.

BRUSSEL, 4 *September*.

Bij eene dagorder van den minister van oorlog wordt aan het leger de volgende benoemingen van divisie- en brigade-generaals en van de kommandanten van de provincien kenbaar gemaakt:

Tot kommandant der 1ste divisie infanterie, de generaal *de Wauthier;* der 2de divisie, de generaal *Goethals;* der 3de divisie, de generaal *Tieken de Terhoven;* der divisie kavallerie, de generaal *Duvivier*.

Tot brigade-generaals: van de 1ste brigade 1ste divisie, *Niellon;* 2de brigade, *Malherbe;* — 1ste brigade, 2de divisie, *de Tabor;* 2de brigade *Clump;* — 1ste brigade, 3de divisie, *van den Broek*; 2de brigade, *Nypels;* — 1ste brigade kavallerie, *de Marneffe;* 2de brigade, de kolonel *de Brias*.

Tot kommandanten in de provincien zijn benoemd: voor West-Vlaanderen, de brigade-generaal *de Mahieu;* Oost-Vlaanderen, de kolonel *Moyart;* Braband, de kolonel *Anoul;* Limburg, de brigade-generaal *Vandermeere;* Luik, de kolonel *Ysbrand de Lendonck;* Luxemburg, de kolonel *Buzen;* Namen, de kolonel *Mertens;* en voor Henegouwen, de brigade-generaal *Duval de Blargnies*.

De generaal *de Tabor* zal vooreerst het kommandement over de provincie Antwerpen behouden.

— Sedert gisteren ligt er een fransch regiment buiten de Anderlechtsche poort gekampeerd. De terugkomst van dat regiment heeft het gerucht, dat zich verspreid had, dat namelijk het fransche leger op nieuw eene voorwaartsche beweging zou bewerkstelligen, geloof bijgezet; wij hebben niets vernomen dat deze tijding zou kunnen bevestigen.

— Vervolg der verkiezingen tot senateurs en afgevaardigden in Belgie. (Zie ons nommer van zaturdag den 3 dezer, n° 106.)

Voor Oost-Vlaanderen: district Gent, tot senateurs, de heeren *Pers de Raveschoot Massez*, de vader, en de markies *de Rhodes;* tot afgevaardigden, de heeren *Ch. Coppens, Heinas d'Huttegem Vergauwen, van Innis, Hue Hogs* en *de la Haye*.

District Audenaarde: tot senateur, de heer *van Hoobrouck de Mooreghem*, de vader; tot afgevaardigden: de heeren *Thienpont, Liedts* en *Hypolite de la Faille*.

District Sint-Nicolaas: tot senateur, de heer *van der Straeten van Esbeke;* tot afgevaardigden: de heeren, *C. Rodenbach, Ch. Vilain XIIII* (uit Limburg) en *Verhaegen*.

Voor het district Termonde: tot senateur, de baron *de Neve;* tot vertegenwoordigers, de heeren *Vilain XIIII van Wetteren* en de baron *de Terbecq*.

Voor het district Eecloo: de heer *van den Hecke Dellafaille*, en tot vertegenwoordiger, de heer *Lebègue*.

Voor het district Aalst: tot senateurs, de heeren graaf *d'Andelot* en *Eug. de Robiano;* tot vertegenwoordigers, de heeren *de Witte*, advocaat, *E. de Smet*, baron *de Meer* en *de Moorsele*.

Voor het district Kortrijk: tot senateur, de graaf *Vilain XIIII;* tot afgevaardigden, de heeren *van Baesele* en *van Ruymbeek*.

Voor West-Vlaanderen: voor het district Brugge, tot senateur, de heer *de Pelichy van Deurne;* tot afgevaardigden, de heeren *Paul Devaux, Coppieters* en *Jullien*, advocaat.

Voor het district Thielt: tot senateurs, de heeren *Aug. de Jonghe*, en *d'Ardoye;* tot vertegenwoordigers, de heeren *Angillis de Rombeke* en de advokaat *de Roo*.

Voor het district Yperen: tot senateur, de heer *de Coninck;* tot afgevaardigden, de heeren *Angillis* en *Louis Vuilsteke de Gheluwe*.

Voor het district Kortrijk: tot afgevaardigden, de heeren *Jan Goethals, Ange Angillis* en *Felix de Meulenaere*, thans minister van buitenlandsche zaken.

Voor de vereenigde districten van Ostende, Veurne en Dixmuyden, tot senateur, de heer *M. J. de Ridder*, vrederegter te Ostende; tot afgevaardigden de heer *Serruys*.

Provincie Namen, voor het district Namen zijn tot senateurs benoemd de baron *de Stassart* en de baron *de Cartier d'Yves* en, tot vertegenwoordiger, de heer *Seron*.

Voor de provincie Luik: voor het distrikt Luik, tot senateurs, de heeren *Surlet de Chokier* en *d'Oultremont;* tot afgevaardigden, de heeren *Louis Jamme*, burgemeester van Luik, *de Gerlache, Leclerq* en *de Raikem*.

Voor het district Verviers, tot afgevaardigden, de heeren *Davignon* en *Lardinois*.

Voor de provincie Henegouwen: voor het district Doornik, tot senateur, de baron *Lefebvre;* tot vertegenwoordigers, de heeren *Ruteau-Dumortier* en *Dubois;* de beide andere afgevaardigden zijn ons nog niet bekend.

Voor het district Ath: tot senateur, de heer *Rouillé;* tot afgevaardigden, de heeren *de Secus*, de zoon, en *Dugniolle*.

Voor het district van Soignies: tot senateur, de heer *de Secus*, de vader, tot afgevaardigden: de heeren *Alex. Gendebien* en *Dumortier Ruteau*, van Doornik.

Voor het district Mons: tot senateurs, de heeren *de Secus*, de vader, en *de Georges Legrand;* tot vertegenwoordigers, de heeren *de Blargnies, Alex. Gendebien* en *Frederic-Corbisier*.

Voor het district Charleroi, tot senateur, de heer *Ferdinand Pruissant*, en, tot afgevaardigden: de heeren *Guillaume Dumont de Dampreing* en *Pirmez de Chatelinau*.

Voor de provincie Limburg: te Tongeren, voor Maastricht, graaf *J. B. d'Ansembourg* en baron *de Loë* tot senateurs, en, tot afgevaardigden de heeren graaf *Felix de Merode, Paul van der Vrecken, de Houthem*, welke voor deszelfs benoeming bedankt heeft, burggraaf *Vilain XIIII de Leuth, Destouvelles* en *Tieken de Terhove*.

Voor het district Hasselt, tot senateur, graaf *de Stockhem Méan*, en tot afgevaardigden, de heeren: *de Theux de Meylants, Ramaeckers* en *Jullien Cecil*, burgemeester van Hasselt; doch die voor deze benoeming heeft bedankt.

Voor het district Roermonde, tot senateur de heer *de Schiervel*, en tot afgevaardigden, de heeren: *H. de Brouckere, Gelders* en *Olislager*.

Voor de provincie Luxemburg.

De te Mamer bijeengekomen kiezers van het distrikt Luxemburg, hebben den heer *Thorn*, den belgischen gouverneur der provincie, tot senateur en den heer *Berger* tot afgevaardigde benoemd.

De vereenigde districten van Diekirch, Arlon en Grevenmachern, hebben insgelijks den heer *Thorn* tot senateur gekozen.

De vereenigde districten van Neufchâteau en Vitton, hebben den heer *Marlet* tot senateur benoemd, terwijl die van Bastogne en Marche, insgelijks daartoe vereenigd, den graaf *Henri de Merode* tot die waardigheid hebben verheven; tot afgevaardigde voor Arlon is benoemd de heer *Nothomb*, en voor Marche, de heer *Jacques*.

— De heer *Stifft*, administrateur-generaal van het groot-hertogdom van wege den Koning van Holland, is den 1 dezer te Luxemburg aangekomen.

— Blijkens de lijst van de pensioenen, toegestaan aan de gekwetsten van september of aan hunne betrekkingen, beloopt het aantal dier gepensioneerden 894, waaronder 179 gekwetsten, die te zamen aan pensioen trekken de som van 209,647 fr.

— Twee fransche bataillons van het 19de regiment van linie zijn gisteren te Doornik aangekomen. Drie bataillons van het 36ste regiment zijn in den omtrek daar ingekwartierd. Heden

hebben twee bataillons onze stad verlaten, naar de fransche grenzen trekkende.

— De noodige toebereidselen worden reeds gemaakt om het lokaal van de gewezene eerste kamer der staten-generaal voor de zittingen van den belgischen senaat in te rigten.

Nederlanden.

'sHERTOGENBOSCH, 7 *September*.

In ons vorig nommer hebben wij reeds gewag gemaakt van de toebereidselen, die alhier gemaakt werden, om HH. KK. HH. den prins van Oranje en prins *Frederik* luisterrijk te ontvangen. Het hoofddoel der komst van HH. KK. HH. was om de gekwetsten en zieken, ten gevolge van den laatsten veldtogt, met een bezoek te vereeren.

Wij zijn thans in staat gesteld eenige bijzonderheden nader mede te deelen. Nadat HH. KK. HH. in den namiddag van den 6 dezer, omstreeks ten twee uren, in een rijtuig met zes paarden bespannen, vergezeld van hunnen stoet en eene commissie uit den stedelijken raad, binnen onze muren, onder het herhaald vreugdegejuich en de kreten van *leve de prins van Oranje! leve de prinsen!* aan het hôtel van het gouvernement waren afgestapt, begaven zij zich, met hun gevolg, waaronder HH. EE. de generaals hertog van Saksen-Weimar, *Vermasen* en *de Man*, te voet naar het groot-burger-gasthuis om onze brave vrijwillige, schutters en andere krijgslieden, die onder Hoogstderzelver aanvoering op het veld van eer, hun bloed tot verdediging van Koning en vaderland gestort hebben, en in dit gesticht worden verpleegd, te bezoeken.

HH. KK. HH. werden bij den ingang van het gasthuis door het collegie van heeren regenten over de godshuizen afgewagt en bij eene aanspraak verwelkomt, waarna door den jongen heer *van de Velden*, zoontje van den heer chirurgijn-majoor, een klein toepasselijk versje werdt opgezegd, en onder het strooijen van bloemen door zijn weled. gestr. kinderen, werden Hoogstdezelve in de vergaderzaal van heeren regenten binnen geleid, waar de dames regentessen de eer hadden aan HH. KK. HH. gepresenteerd te worden.

Vervolgens hebben HH. KK. HH., begeleid door regenten en regentessen en gevolgd door de heeren generaals, den gouverneur der provincie en verdere hoofd-officieren zich in alle de kamers van het gasthuis begeven en met hunne gewone minzaamheid alle de gekwetsten, ieder in het bijzonder, aangesproken. Door den heer chirurgijn-majoor *van de Velden*, werden Hunne Hoogheden met den toestand van een aantal lijders bekend gemaakt.

Hunne koninklijke hoogheden hebben zich in persoon overtuigd van de goede behandeling onzer brave strijders, zoo wel wat het geneeskundige aangaat, als de verdere verpleging; het genoegen en voldoening der lijders was op hun aller aangezigt te lezen, en bij herhaling werdt door HH. KK. HH. aan dames regentessen hoogstderzelver genoegdoening deswege betuigd.

Na den afloop van dat bezoek begaven HH. KK. HH. zich naar het zoogenaamd bisschopshuis, hetwelk tot een auxiliair hospitaal, uit hoofde van het groot aantal zieken en gewonden, hetwelk tusschen de 7 à 800 personen bedraagt, thans gebruikt word, en werden aldaar door dames regentessen, die zich met koetsen derwaarts hadden begeven, ontvangen, en na het gebruik van eenige ververschingen van morgen-wijn, waarmede door HH. KK. HH. op de gezondheid van dames regentessen werdt gedronken, zijn al de zalen, waarin de zieken zich bevonden, die, ten gevolge van den kortstondigen, maar roemrijken veldtogt zijn onpasselijk geworden, door hoogstdezelve bezocht. De heer *van der Laa*, als oudste der geneesheeren, had de eer HH. KK. HH. met den staat van vele lijders bekend te maken.

Ongeveer drie uren hebben HH. KK. HH. zich met het bezoek der lijders, in beide de gestichten, alsmede met die, in het bijhospitaal voor de amsterdamsche schutters, waarin hoogstdezelve zich ook hadden begeven, doorgebragt.

Bij het verlaten van de gestichten, waar de geschiktheid der localen, de luchtige open plaatsen, de goede orde, en vooral de behandeling en verpleging der lijders door HH. KK. HH. en de heeren van hoogstderzelver gevolg niet onopgemerkt is gebleven, hebben HH. KK. HH. met zeer veel hartelijkheid aan heeren regenten en vooral aan dames regentessen hunne erkentenis voor hunne onvermoeide pogingen, om het lot van die brave strijders te leenigen, betuigd en dezelve in hunne verdere zorgen aanbevolen, alsmede hoogstderzelver tevredenheid verklaard, over de behandeling der geneesheeren aan wien dezelve zijn toevertrouwd.

Die dag zal bij regenten en regentessen in eene aangename voortdurende herinnering blijven en, zoo mogelijk, hunne pogingen doen verdubbelen, om door hunne administratie het vertrouwen van Z. M. onzen geëerbiedigden Koning te blijven verdienen; terwijl dit weder geëerde bezoek van hoogstdeszelfs dappere telgen, de brave lijders zal aanmoedigen, om, bij hun herstel, zoo het noodzakelijk mogt wezen, met vernieuwden moed, tot verdediging van Koning en vaderland, weder het strijdperk in te treden.

Na dit voor onze lijders zoo troostvol bezoek begaven HH. KK. HH. zich wederom naar het hôtel van het gouvernement en verleenden aldaar gehoor aan de geestelijkheid, de burgerlijke en militaire autoriteiten, waarna Z. Exc. de gouverneur een prachtig middagmaal gaf, op hetwelk de leden der gedeputeerde staten dezer provincie, de burgerlijke en militaire magten genoodigd waren. Ten acht ure des avonds begon de illuminatie, welke vrij algemeen was; onder begunstiging van het stil en aangenaam weder merkte men inzonderheid op het stadhuis, hetwelk tot in den toren, benevens de daarnaast opgerigte eereboog, verlicht was, het groot burger-zieken-gasthuis, het oude mannen en vrouwenhuis, het paleis van justitie, de lieve vrouwenpoort, het auxiliair ziekenhuis enz., welke allen met lampions rijk verlicht waren. Des avonds zijn HH. KK. HH., vergezeld van Z. Exc. den gouverneur dezer provincie en Hoogstderzelver adjudanten de illuminatie gaan bezigtigen, waarna zij zich naar het *Casino* hebben begeven, hetwelk luisterrijk geillumineerd zijnde een prachtig bal ter eere van HH. KK. HH. heeft gegeven en tot in den vroegen morgen geduurd heeft.

Dit feest in de beste orde afgeloopen zijnde, zijn HH. KK. HH. gisteren ochtend wederom naar Tilburg vertrokken.

— Naar men verzekert, zal een gedeelte van het vorstelijk gezin zich in deze week naar Amsterdam begeven.

— Z. M. heeft bij besluit van den 31 augustus jl. bepaald, dat, wanneer de bevelhebber van het leger te velde, of de bevelhebber eener werkelijk berende of belegerde stad, plaats of vesting, zwarigheid vindt om het bij de wet gevorderde *fiat executio*, op een door den krijgsraad gewezen vonnis te verleenen, die bevelhebber zijne bedenkingen tegen dat vonnis aan den krijgsraad mededeelen, ten einde die in nadere overweging te nemen, en, zich daarmede kunnende vereenigen, het vonnis dienovereenkomstig te veranderen.

Bijaldien de krijgsraad vermeenen mogt bij het gewezen vonnis te moeten volharden, zal de bevelhebber de executie van het vonnis schorsen; en zulks, met opzending van het vonnis en der daartoe behoorende stukken, zoo spoedig mogelijk brengen ter onzer kennis.

Ingeval wij mogten oordeelen dat het vonnis, gelijk het is liggende, behoort te wordan geëxecuteerd, zal hetzelve door ons, ingevolge het bij de wet aan ons toegekende regt van beschikking, aan den opperbevelhebber worden teruggezonden, met last om het van zijne *fiat-executio* te voorzien.

Indien daarentegen ook bij ons bedenkingen tegen het geslagen vonnis mogten bestaan, of ook indien de zaak ons twijfelachtig mogt voorkomen, zal de opperbevelhebber door ons worden gelast om het vonnis, benevens de proces-stukken, aan het hoog militair geregtshof te doen toekomen, welk hof wij bij dezen magtigen, en den last opdragen om in zoodanig geval, ovnr de zaak, te erkennen en regt te spreken, zoo als het hof zal bevinden te behooren.

— Bij een koninklijk besluit in dato 27 april 1831, n° 93 is, voor den tijd van van vijf jaren, verlengd het octrooi, hetwelk op den 20 april 1826, voor gelijken tijd was verleend aan den heer *A. Scheerboom*, te Amsterdam, op de uitvinding eener verbetering aan het vroeger geoctrooijeerd bekleedsel van biesen, dienende om menschen, dieren en booten, voor zinken te behoeden.

— Men verneemt, dat, ten gevolge eener dezer dagen den plaatselijken besturen toegezondene circulaire van wege het departement van binnenlandsche zaken, de manschappen van den eersten ban der schutterij, van de ligting van dit jaar, zoodra mogelijk en met den meesten spoed naar hunne verzamelplaatsen zullen moeten worden opgezonden. Zoo zullen die van de districten van 's Hage en Rotterdam naar het depôt der 3de afdeeling te Leyden, en die van de gemeenten, behoorende tot de districten Dordrecht en Gouda, naar het depôt der 10de afdeeling te Utrecht worden bestemd, ten einde aldaar al dadelijk in den wapenhandel te worden geoefend.

— Dezer dagen heeft er eene talrijke militaire promotie bij het leger plaats gehad, waarbij, onder anderen, een groot aantal onderofficieren tot den rang van tweeden luitenant verheven zijn.

— In Rusland bestaat het liefdadig gebruik, dat de vrouwelijke leden der Keizerlijke familie en ook andere aanzienlijke dames, na eenen veldslag, eenige gekwetsten onder hare bijzondere zorg nemen. Hare Keizerl. Konink. Hoogheid de prinses van Oranje heeft dat menschlievend gebruik ook op onzen bodem willen overplanten, en het is met dat inzigt, dat Hoogstdezelve te 's Hage, in de Hekkelaan, een klein hospitaal voor eigene rekening heeft doen inrigten, waarin een kamertje voor Hare Keizerlijke en Koninklijke Hoogheid gemaakt is, om dagelijks, des goedvindende, alles in eigen persoon te bezigtigen. Eerstdaags worden de gekwetsten, aan welke het geluk zal te beurt vallen om onder die verhevene zorg te staan, binnen de residentie verwacht.

Men verneemt, dat bij een onlangs genomen besluit van het hoofdbestuur der directe belastingen is bepaald, dat de schatkist-biljetten, tot voldoening der grondlasten van perceelen, welke aan een en denzelfden eigenaar toebehooren, doch die op verschillende namen ten kohiere bekend staan, door de ont-

vangers zullen moeten worden aangenomen, onder inachtneming van eenige voorschriften. Daaronder behoort, dat men vooraf den ontvanger, door een, tot dat einde door het gemeentebestuur af te geven bewijs, moet doen blijken, dat, van den eigendoms overgang der bedoelde perceelen, de vereischte aanteekening in het daartoe, volgens de wet van 3 frimaire 7de jaar, door het gemeentebestuur gehouden wordende register, geschied is, en dat mitsdien de zekerheid bestaat, dat, voor het vervolg, de grondlasten van zoodanig eenen belastingschuldigen, als hiervoor bedoeld is, op den regten naam op het kohier zullen worden gesteld.

De heeren gouverneurs zijn verzocht aan de gemeentebesturen, de belastingschuldigen aan te bevelen, waarvan hier de reden is, en dezelve in hun belang, bereidwillig ten dienste te staan; onder aanschrijving tevens aan die besturen, om aan ieder belastingschuldige telkens een bewijs af te geven, wanneer de hiervoor bedoelde aanteekening in het register van eigendoms-veranderingen zal zijn tot stand gebragt.

— Naar aanleiding van art. 84 der wet van 3 frimaire 7de jaar, heeft het hoofdbestuur der directe belastingen beslist, dat ook de fabrijken, even als de woonhuizen, welke van 1 januarij tot ultimo december ongebruikt gebleven zijn, afschrijving van grondlasten zullen kunnen bekomen.

— Men verzekert dat dezer dagen, even als bij onze armee, ook bij het pruissische leger een veldpost aangesteld is.

— De *Londensche Courrier* maakt gewag van een artikel der Allgemeine Zeitung, over de vertoogen van Frankrijk en Engeland aan Rusland ten behoeve der Polen, en zegt bij die gelegenheid: « Wij zijn in staat gesteld te verzekeren, dat de Keizer van Rusland aan de Hoven van Engeland en Frankrijk reden gegeven heeft om te verwachten, dat hij de door Keizer Alexander verleende grondwet aan de Polen zal verwaarborgen, nadat hij hen weder ten onder zal gebragt hebben. Dit geldt echter natuurlijk slechts ten aanzien van het hertogdom Waarschau [het eigenlijke koningrijk Polen, zonder Litthauen, Volhynie en Podolie].»

CHOLERA MORBUS.

Uittreksels uit eenen brief van den bisschop van Castorie, vikaris-apostoliek van Tong-King, geschreven den 22 november 1830, aan den heer GUERARD, *zijnen broeder, pastoor in het bisdom van Ba... ...*

...... Dit jaar heeft in dit koningrijk eene verschrikkelijke sterfte plaats gehad. De door dien ramp aangetaste personen stierven plotseling of op zijn hoogst in den tijd van twee of drie uren. Alleen in de provincie, in welke ik mij bevindt, zijn, volgens de lijst, welke de Koning er heeft doen maken, in minder dan drie maanden meer dan 22,000 personen gestorven. Het was hiermede hetzelfde in alle provincien. Deze geesel is sedert eene maand veel verminderd, doch niet geheel opgehouden. Men heeft het, over het algemeen, als eene besmettelijke ziekte beschouwd. Ik voor mij beschouw het als eene ware straf van God, jegens zoo vele ondankbare en vrijwillige blinden, die hardnekkig de oogen voor de waarheid sluiten. Ik heb met mijne eigene oogen twee bonzen (chineessche priesters) gezien, welke door de heidenen in statie werden omgedragen, om kwaad te doen ophouden. De plegtigheid geëindigd zijnde, vielen zij beide dood neder, zonder den tijd te hebben om naar huis terug te keeren. Het geheele koningrijk was in verslagenheid. De Koning durfde niet buiten zijn paleis komen: als of hij zich daardoor aan de Goddelijke wraak had kunnen onttrekken. Hetzelfde was het geval met de mandarijnen en de grooten.

Er is naar evenredigheid nog geen één christen tegen honderd heidenen gestorven. Het schijnt, dat de engel des verderfs alleen de Egyptenaren uit het midden der Israëliten zocht. Dit is eene zaak, welke een ieder getroffen heeft. Ook zeiden de Heidenen, alom «Ziedaar den vinger Gods»; *Digitus Dei est hic* (EXOD. VIII, ...). Zij liepen naar de kerken der christenen om wijwater te halen; en buiten dezelve ter aarde gevallen, deden zij aldaar ... gebeden, met diepe godsvrucht; toen hield de plaag op. Zullen zij zich bekeeren? Het is waarschijnlijk van neen; want die lieden hebben schier geene nagedachten. Wanneer zij uit het gevaar zijn, denken zij er niet meer aan.

... ... honderd europesche missionarissen ... ... schoone gelegenheid zonden gevonden hebben ... het Evangelie te verkondigen; maar wij zijn slechts vier in getal, waaronder die zwak en bijna buiten staat om te arbeiden; de vierde is nog niet met de landtaal bekend.

Zie hier de lijst der doopsels, welke in den loop van het jaar 1830 in Tong-King bediend zijn.

Kinderen van christenen gedoopt	8,492
Kinderen van heidenen in stervensgevaar gedoopt	760
Volwassenen gedoopt	506

(Naar het getal kinderen der christenen kan men berekenen, dat er ongeveer 300,000 christenen in het westelijke Tong-King zijn.)

171. *** Heden trof ons het smartelijk verlies door het overlijden van ons eenig Zoontje, *HENRI*, in den jeugdigen leeftijd van slechts vijf jaren en zeven maanden; hevige koortsen maakten een einde aan zijn, voor ons, zoo dierbaar leven; een ieder, die hem heeft gekend, betreurt met ons dit smartelijk verlies.

Binnen den tijd van een jaar hebben wij het verlies van drie panden te betreuren, terwijl wij van de twaalf nog slechts vier meisjes hebben behouden.

Vrienden en bekenden zullen deze droevige ... ... len billijken, terwijl wij van brieven van rouwbeklag verzoeken verschoond te blijven.

BOXTEL, 1 September 1831.
H. VAN DER VOORT.
C. J. T. VAN DER VOORT, Geb. LEURS.

172. *** Heden morgen is onze waardige en beminde moeder en behuwd-moeder, mejufvrouw *JOHANNA MARIA VAN RAECK*, wed. van wijlen den Heer *FRANCISCUS WILHELMUS LOUTERMANS*, in den ouderdom van 80 jaren, 6 maanden en 3 dagen overleden, na alvorens te zijn voorzien geweest van de H. H. Sacramenten der stervenden.

's Bosch 3 september 1831.
F. X. LOUTERMANS,
P. DE WIJS, geb. LOUTERMANS,
JOS. DE WIJS,
M. E. SUIS, wed. A. J. LOUTERMANS.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGING.

170. *** Thans is van de pers gekomen en zal aan de Inteekenaars, tegen den Inteekenprijs van 70 cents worden afgeleverd, het werkje:

ZELDZAME en WONDERBARE VERSCHIJNINGEN aan eenen zekeren Landman, THOMAS IGNATIUS MARTIN, te *Galardon*, in het departement *Eure en Loire*, ten opzigte der rampen, welke *Frankrijk* tot het jaar 1840 bedreigen; benevens een gestreng staat- en geneeskundig onderzoek van zijn gemoedsgestel, en het verhaal van zijne verschijningen aan den toenmaligen Koning van dat rijk, ... in een bijzonder gehoor. Alsmede bewijzen voor de ... van deze verschijningen. Naar het fransch.

Dit Werkje zal nog buiten Inteekening te bekomen zijn tegen 85 cents.

174. *** Bij de *Gebroeders LANGENHUYSEN*, Boekhandelaren te *'s Bosch*, zijn, onder meer andere, weder de volgende werken te bekomen:

1°. Theologia ad usum Seminariorum et Sacræ Theologiæ alumnorum, auctore reverendo ac eruditissimo domino PETRO DENS, 7 tom. *f* 11-50.
2°. Institutiones Theologicæ, quas ad usum Seminariorum, contraxit PETRUS COLLET, 7 tom. *f* 14-00.
3°. Institutiones Theologicæ, auctore FR. LEOPOLD. BAI... BERMAN 5 tom. *f* 10-00.
4°. CORNELII JANSENII Commentarius in Sancta Jesu Christi Evangelia 2 tom. *f* 4-20.
5°. Historia et Concordia Evangelica *f* 2-60.
6°. Questiones annui concursus *Mechliniensis* *f* 1-85.
7°. Reverendissimi D. PETRI GOVAERTS, J. U. D. et Vicarii Apostolici *Buscoducensis*, opuscula adversus ... ... Doctrinam de placeto regis, quoad bullas dogmaticas, aliaque monumenta huc spectantia; partim antehac edita *f* 1-25.
8°. Sacro Sancti et œcumenici concilii Tridentini canones et Decreta geb. in bazaan *f* 1-45.
9°. Medulla asceseos seu exercitia, auctore R. P. ALOYSIO BELLECO, 80 cents.
10. R. P. ALOYSII BELLECII Virtutis solidæ præcipua impedimenta, Subsidia, incitamenta, omnium usui aptata *f* 1-60.
11. Commentarius in acta Apostolorum, auctore Rajam. Viro D. Ac. M. N. LIBERTO FROMONDO, 2 tom. *f* 3-00.

BEKENDMAKING.

175. *** Iemand genegen zijnde uit de hand te verkoopen, eene VEERPONT, om te dienen op een binnenwater, wordt verzocht zich te adresseren, ten kantore van Mr. *J. DE ROO*, Notaris te Tiel.

's HERTOGENBOSCH, bij de *GEBROEDERS LANGENHUYSEN*, drukkers en uitgevers.